

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de 1990’lar denilince akla ilk olarak “faili meçhul” cinayetler ve “zorla kaybetme” olayları gelmektedir. Bu yaşananlarla hala yüzleşilmemesi, faillerin ve sorumluların adil bir yargı önünde hesap vermemesi; 2000’li yıllarda da devam eden yeni “faili meçhul” cinayetlere hatta “faili meçhul katliamlara” yol açmıştır. Örneğin 28 Aralık 2011’de 17’si çocuk olmak üzere toplam 34 yurttaşın savaş uçaklarıyla katledildiği Roboski Katliamı yaşanmıştır. Yine 2015 yılında başlayıp sokağa çıkma yasağı adı altında yürütülen kent ablukalarında birçok “faili meçhul” cinayet işlenmiş, cenazeler sokak ortasında bekletilmiştir. Elbette “faili meçhul” cinayetler ile kast edilen yalnızca faili bilinmeyen cinayetler değil faili belli cinayetlerin “meçhul” bırakılması, faillerin gizlenmesi ve/veya korunmasıdır.

Tıpkı faili meçhul cinayetlerde olduğu gibi “zorla kaybetme” olaylarında da -geçmişten günümüze- sorumlular ve failler gizlenirken, iktidarlardan iktidara devredilen ve yargı uygulamasıyla da onay bulan bir devlet pratiği olarak “suçlular” cezasızlık ile ödüllendirilmişlerdir. Bunun en somut örneklerinden biri de 25 Ocak 2001 tarihinde Silopi Jandarma Komutanlığı’na giden ve kendilerinden bir daha haber alınamayan Halkın Demokrasi Partisi Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ile parti yöneticilerinden Ebubekir Deniz’dir.

HADEP’in kuruluşundan itibaren parti yöneticileri hedef haline getirilmiş, Şırnak’ta Parti teşkilatlarının kurulmasına dahi izin verilmeyeceği Şırnak İl Jandarma Alay Komutanı General Levent Ersöz ve Silopi İlçe Jandarma Karakol Komutanı Yüzbaşı Süleyman Can’ın “benim bulunduğum bölgede HADEP açılmaz, buna asla izin vermeyiz” sözleri ile ilan edilmiştir. Partinin siyasi çalışmalarını sürekli engelleyen kolluk güçleri, bu faaliyetlerin sonlandırılması için parti yöneticilerine uzun bir süre sözlü ve fiziki tacizde bulunmuştur. Baskıların artması üzerine HADEP Silopi İlçe Teşkilatın kuran ve başkanlığını yürüten Serdar Tanış, 9 Ocak 2001 tarihinde dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, İçişleri ve Adalet Bakanlığı’na başvuruda bulunarak can güvenliklerinin tehlikede olduğunu ve siyaset yapma haklarının engellendiğini belirterek güvenliklerinin sağlanmasını talep etmiştir.

25 Ocak 2001’de mavi Fiat marka bir otomobil ile önü kesilen Serdar Tanış, otomobilden inen 3 kişi tarafından araca bindirilmeye çalışılarak Silopi Jandarma Komutanlığı’na zorla

götürülmek istenmiştir. Tanış, resmi bir çağrı olmadığı için komutanlığa gitmeyi kabul etmeyerek direnmiştir. Akabinde Jandarma Komutanlığı'ndan gelen telefon ve talep üzerine Serdar Tanış ve ilçe yöneticisi Ebubekir Deniz, çağrıldıkları Şırnak Jandarma Komutanlığı'na gitmiş ve kendilerinden bir daha haber alınamamıştır.

Dönemin Silopi ilçe Jandarma Komutanı Süleyman Can, beş gün boyunca Tanış ve Deniz'i görmediklerini söylese de artan kamuoyu baskısı üzerine, Şırnak Valisi Hüseyin Başkaya, 1 Şubat 2001 tarihinde Tanış ile Deniz'in Jandarma Komutanlığı'na gittiklerini ve orada "yarım saat kaldıktan sonra ayrıldıklarını" kabul eden bir yazılı açıklama yapmak zorunda kalmıştır.

Serdar Tanış'ın babası Şuayip Tanış oğlunun aldığı tehditleri ve kendisinden bir daha haber alınamamasına ilişkin şu açıklamayı yapmıştır:

"Oğlum, ilçe teşkilatını açmaya çalışırken Levent Ersöz bizi sürekli tehdit etti. Beni, Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na götürdüler. Levent Ersöz, 'Oğlun bu işten vazgeçsin, yoksa sizin için iyi olmaz' dedi. Oğlum parti çalışmaları için Diyarbakır'a gittiğinde Levent Ersöz beni telefonla aradı. 'Oğlun Serdar Şırnak topraklarına ayak basarsa yaşatmam' dedi. Oğlum Diyarbakır'dan geldiğinde Silopi İlçe Jandarma Karakolu'na çağrıldı. Gitti, bir daha da dönmedi."

"Zorla kaybetme" olayına ilişkin açılan soruşturmada herhangi bir ilerleme sağlanamamış, failer korunmuş ve 9 Şubat 2004 tarihinde dosya için takipsizlik kararı verilmiştir. İç hukuk yolları tüketildikten sonra başvuru Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin yaşam hakkını düzenleyen 38. maddesine uyulmadığına, 2., 3., 5. ve 13. maddelerinin ihlal edildiğine ve etkin soruşturma yürütülmediğine hükmedip Türkiye'yi 2 Ağustos 2005'te mahkûm etmiştir. Ancak Türkiye, 2005'te verilen mahkûmiyet kararından sadece tazminat ödeme maddesini uygularken, yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkı ihlali konusunda herhangi bir adım atmamıştır.

"Faili meçhuller" ve "zorla kaybetmeler" hem uluslararası insan hakları hukuku hem de uluslararası ceza hukuku sözleşmelerinde, suçun nitelikleri itibarıyla insanlığa karşı suç olarak tanımlanmaktadır ve insanlığa karşı işlenen suçların cezasızlık ve zaman aşımına bırakma politikalarıyla üstü örtülemez.

Bu bağlamda, gözaltında kaybetmeyi yasaklayan ve ailelerin kaybedilen yakınlarıyla ilgili gerçekleri öğrenmesini zorunlu bir hüküm olarak öngören "Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme"nin Türkiye tarafından bir an önce

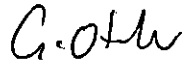
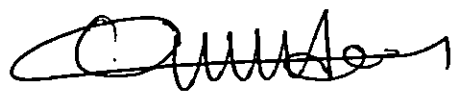
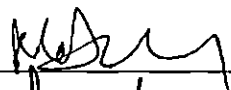
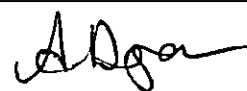
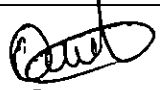
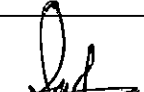
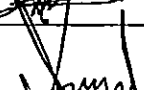
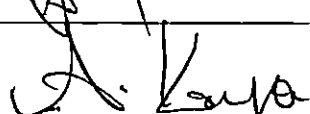
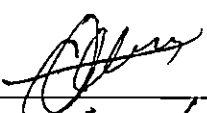
imzalanması, sistematik hak ihlallerine son verilmesi ve kayıpların akıbetinin ortaya çıkarılarak adaletin sağlanması TBMM'nin görev ve sorumluluğunda olduğunu belirtmek isteriz.

Açıklanan tüm bu nedenlerle; Tanış ile Deniz ailelerinin 24 yıldır bitmeyen yaslarını sonlandırmak, benzeri acıların bir daha yaşanmaması, hakikatlerin ortaya çıkması ve toplumsal barışın tesisi için konuya ilişkin tüm devlet arşivlerine ulaşma yetkisine de sahip bir Meclis araştırma komisyonunun kurulması gerekmektedir.

Mehmet Zeki İrmez

Şırnak Milletvekili

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	